

VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

VALSTS VIDES DIENESTS

Valsts vides dienests

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS 2017

RĪGA
2018

Saturs

Lietotie saīsinājumi	3
1. Pamatinformācija.....	4
1.1. Iestādes juridiskais statuss	4
1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)	7
1.3. 2017. gada galvenie uzdevumi	8
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti.....	12
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	12
2.1.1. Budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai	12
2.2. Darbības stratēģijās plānotās budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros finansētās galvenās aktivitātes un to mērķi, plānotie darbības rezultāti, kā arī rezultātu izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums	14
2.3. Informācija par pārskata gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām	22
2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums	22
2.5. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā, strukturizējot pa šādiem pakalpojumu veidiem	28
2.5.1. Starpiestāžu pakalpojumi, kuri ir saistīti ar iestāžu savstarpējo sadarbību noteiktu valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanā	28
2.5.2. Publiskie pakalpojumi, kas noteikti normatīvajos aktos.....	29
2.6. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām	30
3. Personāls.....	31
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	32
4.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai	32
4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti.....	33
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	33
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	34
5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	34
5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi.....	34
5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi	36

Lietotie saīsinājumi

EK	–	Eiropas Komisija
ERAF	–	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	–	Eiropas Savienība
EJZF	–	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
IMPEL	–	Eiropas Savienības sadarbības tīkls vides aizsardzības reglamentējošo likumu ieviešanai un īstenošanai (European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law)
LVAF	–	Latvijas vides aizsardzības fonds
LZIKIS	–	Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēma
MK	–	Ministru kabinets
NVO	–	Nevalstiskās organizācijas
RAS	–	Ražotāju atbildības sistēma
RDC	–	Radiācijas drošības centrs
RVP	–	Reģionālā vides pārvalde
SAEA	–	Starptautiskā atomenerģijas aģentūra
VARAM	–	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VVD	–	Valsts vides dienests
ZKD	–	Zvejas kontroles departaments

1. Pamatinformācija

1.1. Iestādes juridiskais statuss

VVD ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir realizēt vides politiku Latvijas Republikas teritorijā.

VVD ir šādas funkcijas:

- vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā;
- zveju regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā kontrolēt zveju, kas tiek veikta ar Latvijas zvejas kuģiem, ES dalībvalstu, valstu, kas nav ES dalībvalstis, un starptautiskajos ūdeņos;
- radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli;
- informēt sabiedrību par VVD darbību un sniegt sabiedrībai VVD rīcībā esošo vides informāciju;
- piedalīties ārkārtējo situāciju pārvaldīšanā;
- organizēt gaisa monitoringu un virszemes un pazemes ūdeņu monitoringu ES fondu finansēto projektu ietvaros;
- organizēt vēsturiski piesārņoto vietu sanāciju.

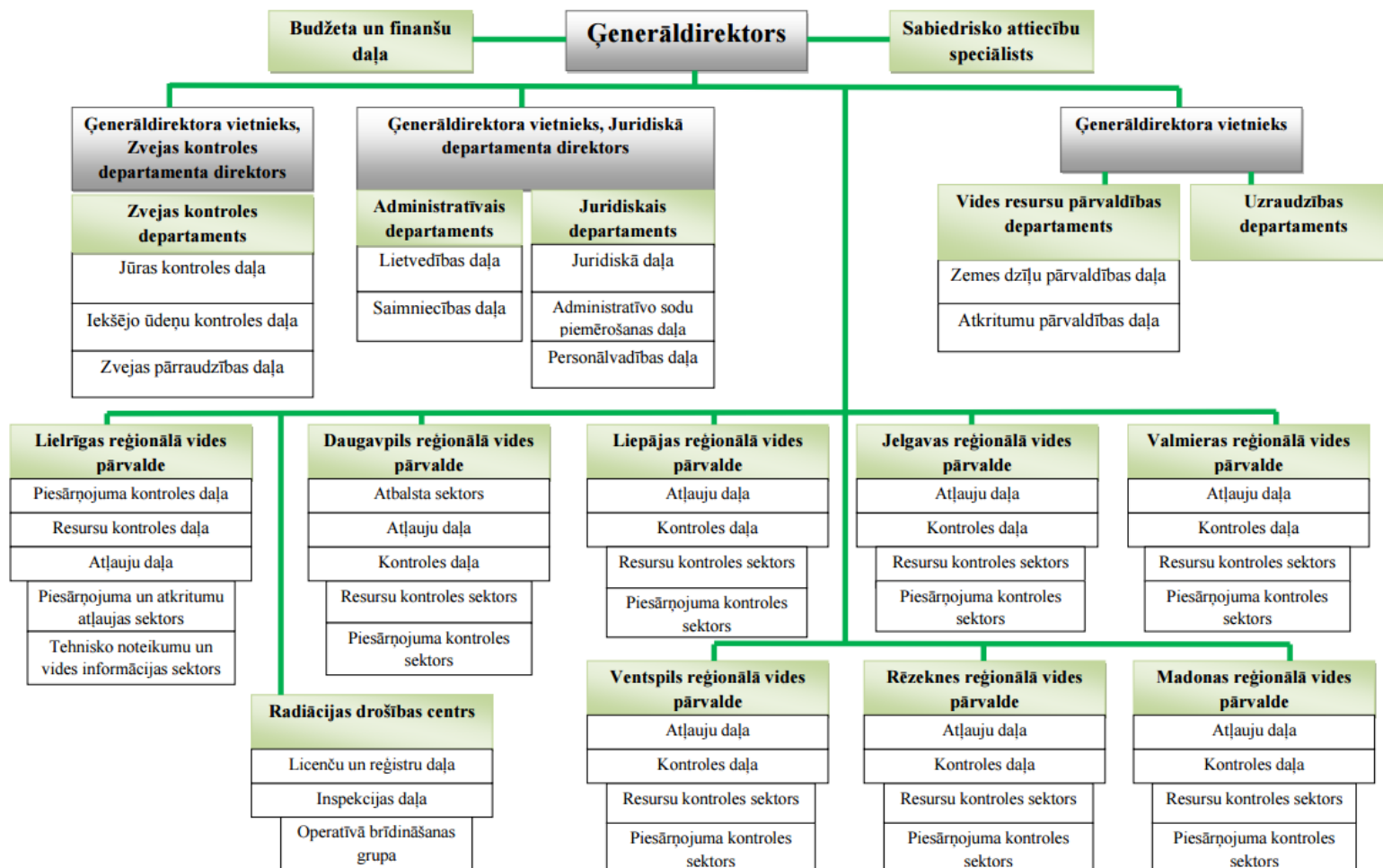
VVD ir izveidots ar MK 2004. gada 29. septembra rīkojumu Nr. 714 „Par Vides valsts inspekcijas, Jūras vides pārvaldes un reģionālo vides pārvalžu reorganizāciju un Valsts vides dienesta izveidošanu”.

VVD vada ģenerāldirektors, kura tiešā pakļautībā atrodas VVD struktūrvienības - reģionālās vides pārvaldes (RVP) un Radiācijas drošības centrs (RDC), kā arī Centrālās struktūrvienības (CS): Uzraudzības departaments (UD), Zvejas kontroles departaments (ZKD), Juridiskais departaments (JD), Administratīvais departaments (AD), Budžeta un finanšu daļa (BFD), Vides resursu pārvaldības departaments (VRPD), kā arī sabiedrisko attiecību speciālists.

VVD funkcijas, uzdevumi un kompetence noteikta MK 2004. gada 23. novembra noteikumos Nr. 962 “Valsts vides dienesta nolikums”.

VVD struktūru skatīt 1. attēlā. Katras RVP pārraudzībā noteiktās Latvijas administratīvās teritorijas (novadus) skatīt 2. attēlā.

Valsts vides dienesta struktūra

1. attēls VVD struktūra

1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)

VVD darbības mērķis ir nodrošināt, lai tiktu ievēroti normatīvie akti vides aizsardzības, radiācijas drošības un kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomā, kā arī veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu.

VVD Centrālo struktūrvienību – Uzraudzības departamenta, Zvejas kontroles departamenta un Juridiskā departamenta uzdevums ir nodrošināt vienotas vides aizsardzības normatīvo aktu piemērošanas ieviešanu visā Latvijas teritorijā, sniegt priekšlikumus par normatīvo aktu projektiem, izskatīt apstrīdētos valsts vides inspektoru lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās un rīkojumus/lēmumus vides kontroles un radiācijas drošības kontroles jomā, koordinēt metodisko vadību, kā arī nodrošināt zvejas elektroniskās vadīšanas un ziņošanas sistēmu un informācijas sistēmas „TULPE” darbību. Administratīvā departamenta un Budžeta un finanšu daļas uzdevums ir materiāltehniski un finansiāli nodrošināt VVD darbību. Vides resursu pārvaldības departamenta Atkritumu pārvaldības daļas uzdevums ir veikt kompetentās iestādes pienākumus pārrobežu atkritumu sūtījumu jomā, administrēt atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa piešķiršanu un sagatavot licences darbībām ar aukstuma aģentiem, Zemes dzīļu pārvaldības daļas uzdevums ir sagatavot zemes dzīļu izmantošanas licences, derīgo izrakteņu atradnes pases un derīgo izrakteņu ieguves limitus, saskaņot derīgo izrakteņu ieguves un spridzināšanas projektus.

ZKD svarīgākie uzdevumi:

- kontrolēt vides aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu Latvijas jūras ūdeņos un kontrolēt zveju Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, kā arī starptautiskajos, ES dalībvalstu un valstu, kas nav ES dalībvalstis, ūdeņos;
- nodrošināt zvejas kuģu diennakts satelītnovērošanu un nozvejoto zivju izkraušanas kontroles sistēmas Latvijas ostās darbību;
- piedalīties LZIKIS un elektroniskās zvejas reģistrēšanas un ziņošanas sistēmas (ERS) klienta programmatūras uzraudzībā un administrēšanā;
- sniegt atzinumus darbības plāniem neparedzēta piesārņojuma gadījumiem ostās, piestātnēs, piestātņu grupās un naftas vai ķīmisko vielu termināļos un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plāniem ostās;
- iegūt, apkopot un sniegt informāciju savas kompetences ietvaros par kuģu radīto atkritumu pieņemšanu Latvijas ostās, jūras vides piesārņošanu un dabas resursu izmantošanu.

RVP attiecīgajā reģionā ir šādi svarīgākie uzdevumi:

- kontrolēt normatīvajos aktos par vides aizsardzību un piesārņojošo vielu emisiju vidē noteikto prasību ievērošanu;
- kontrolēt atkritumu un iepakojuma apsaimniekošanu;
- kontrolēt darbības ar ķīmiskajām vielām un maisījumiem;
- kontrolēt dabas resursu ieguvī un izmantošanu, kā arī citu ar dabas resursu un dabas aizsardzību saistīto normatīvo aktu ievērošanu;
- kontrolēt ūdens resursu lietošanu hidroelektrostacijās;
- kontrolēt jūras un iekšējo ūdeņu zivju resursu izmantošanu Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos;
- sagatavot un izdot administratīvos aktus vides aizsardzības, dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas jautājumos;

- veikt paredzēto darbību sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu;
- sagatavot un izsniegt piesārņojošo darbību veikšanai nepieciešamos administratīvos aktus (A un B kategoriju piesārņojošo darbību atļaujas, C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumus un siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas);
- sagatavot un izsniegt ūdens resursu lietošanas atļaujas;
- sagatavot un izsniegt dabas resursu lietošanas atļaujas;
- sagatavot un izsniegt tehniskos noteikumus plānotai būvniecībai, ražošanas un pakalpojumu sniegšanas objektu ierīkošanai u.c. normatīvajos aktos noteiktām darbībām;
- izsniegt licences un zvejas žurnālus zvejai Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos.

RDC ir šādi svarīgākie uzdevumi:

- kontrolēt un uzraudzīt radiācijas un kodoldrošības normatīvo aktu ievērošanu;
- izsniegt licences un reģistrācijas apliecības darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem;
- nodrošināt valsts teritorijā atklāto nezināmo jonizējošā starojuma avotu vai uz valsts robežas atklāto nedeklarēto jonizējošā starojuma avotu identifikāciju, izpēti, novērtējumu;
- nodrošināt kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību un veikt sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu;
- uzturēt un aktualizēt jonizējošā starojuma avotu datu bāzes, datu bāzes par operatoriem, kuri izmanto jonizējošā starojuma avotus, datu bāzes par to darbinieku apstarošanu, kuru darbs ir saistīts ar jonizējošā starojuma avotiem;
- koordinēt tehniskās palīdzības programmas radiācijas drošības jomā.

1.3. 2017. gada galvenie uzdevumi

2017. gada VVD darba plānā noteiktie prioritārie uzdevumi:

1.3.1. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pastiprināta uzraudzība

Atkritumu apsaimniekošanas jomā 2017. gadā VVD novērsa nelikumīgas rīcības sekas – no ārvalstīm ievestu plastmasas iepakojuma atkritumu uzkrāšanu, kā arī nodrošināja ugunsgrēka sekas likvidāciju Slokā, Jūrmalā. VVD meklēja risinājumus ievērojama apjoma nolietotu riepu pienācīgai apsaimniekošanai. Minētie notikumi sekmēja tādas likumdošanas iniciatīvas, kas VVD dos papildu iespējas izsekot nebīstamo atkritumu pārrobežu plūsmai un saņemt atkritumu apsaimniekošanas darbību finanšu nodrošinājumu, lai nelikumīgu darbību sekas novēršanai nav jātērē valsts budžeta līdzekļi.

Saskaņā ar VVD darba plānu 2017.gadam bija jāveic vismaz 25 % pārbaudes atkritumu šķirošanas un savākšanas vietās, kuras ir iekļautas 2017.gadā aktuālajos RAS atkritumu apsaimniekošanas plānos. 2017.gadā kopumā tika veiktas pārbaudes 234 atkritumu šķirošanas un savākšanas vietās, kas ir gandrīz 100% (98,3%) no Latvijas teritorijā esošajām atkritumu šķirošanas un savākšanas vietām. Plānotais mērķis tika

pārsniegts, jo, izvērtējot RAS darbības 2016.gada pārskatus, atklājās būtiskas neatbilstības RAS darbībā.

Izvērtējot pārbaužu rezultātus, konstatējām, ka tikai 24 atkritumu savākšanas vietas pilnībā atbilst MK 2016.gada 13.decembra noteikumu Nr. 788 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām" prasībām. 94 laukumos konstatēta daļēja atbilstība normatīvo aktu prasībām (visbiežāk konstatētās neatbilstības: līgumu neesamība objektā, atkritumu uzskaites neveikšana, vai arī veikšana neatbilstoši prasībām, kāda no noteiktajiem atkritumu veidiem nepieņemšana vai atkritumu uzglabāšanas konteineru neatbilstoša marķēšana).

Gandrīz 50 % no apsekotajām atkritumu savākšanas vietām neatbilda normatīvo aktu prasībām vai vispār neeksistēja, kas liecina, ka RAS savos atkritumu apsaimniekošanas plānos norāda maldinošu informāciju, kā arī nenodrošina atkritumu savākšanu nepieciešamajos apjomos. Ievērojot minēto, var secināt, ka atkritumu savākšanas vietu pārbaudes būs aktuālas arī 2018.gadā.

Tāpat VVD uzsāka RAS atkritumu apsaimniekošanas plānos ietverto reģenerācijas iekārtu pārbaudes, lai izvērtētu, vai iepakojuma vai vienreiz lietojamo trauku, videi kaitīgu preču un transportlīdzekļu atkritumu apsaimniekošana atbilst normatīvo aktu prasībām, kā tiek sasniegti reģenerācijas un pārstrādes mērķi un vai šīs darbības tiek veiktas iekārtās, kuras izpilda atļauju nosacījumus. Veiktas 23 atkritumu reģenerācijas iekārtu pārbaudes, kas ir 27 % no kopējā reģenerācijas iekārtu skaita, kuras ir iekļautas RAS atkritumu apsaimniekošanas plānos Latvijas teritorijā (kopējais iekārtu skaits 83). Šis uzdevums būs aktuāls arī 2018.gadā.

VVD, izvērtējot RAS 2016. gada pārskatus, atklāja būtiskas neatbilstības un 2017. gadā slēdza piecas RAS, kas nenodrošināja vai nespēja pierādīt apsaimniekoto atkritumu reģenerācijas normu izpildi. Vienai RAS piemēroja soda naudu (nodokļu maksājumu), sistēmu neslēdzot. Kopumā Valsts vides dienests papildus aprēķināja 35 552 466,77 eiro, ko veido nesamaksātais dabas resursu nodoklis desmitkārsā apmērā par apjomu, kāds nav reģenerēts atbilstoši normatīvo aktu prasībām un RAS līgumiem ar kompetento iestādi.

1.3.2. Zvejas kontroles nodrošināšana pietiekamā līmenī

Ieviesti vairāki pasākumi zvejas kontroles uzraudzības uzlabošanai – ZKD Mobilās grupas inspektori veica sistemātiskas, regulāras un iepriekš nepieteiktas pārbaudes RVP pārraudzībā esošos objektos, ieviestas izmaiņas LZIKIS automātiskai nozvejas izkrautā daudzuma salīdzināšanai ar inspektoru fiksēto daudzumu. Zvejas kuģu satelītnovērošanas sistēmas (VMS) un Zvejas darbību elektroniskās reģistrēšanas un ziņošanas sistēmas (ERS) uzlabošanai izveidota VMS mobilā versija, lai inspektoriem būtu pieejami visi dati inspekcijas laikā jūrā un ostās. Visi jūras zvejas kontroles inspektori ir apgādāti ar planšetdatoriem, ar kuru palīdzību ir nodrošināta viņu attālināta piekļuve LZIKIS un VMS aktuālajiem datiem inspekcijas laikā, izstrādāts datu kanāls nozvejas datu pārraidei citām ES dalībvalstīm un EK, ierindojošot Latviju starp pirmajām valstīm ES, kas to ir paveikušas. Zvejas kontroles inspektoru kvalifikācijas un profesionālo prasmju paaugstināšanai EJZF finansētas projekta ietvaros organizēts seminārs un pieredzes apmaiņa Polijas Jūrlietu ekonomikas un iekšzemes navigācijas ministrijas Gdiņas reģionālajā jūras inspekcijā par zivju

izkraušanas kontroli un izsekojamību (piedalījās 7 VVD inspektori) un seminārs un pieredzes apmaiņa Lietuvas Zivsaimniecības dienestā (piedalījās 10 VVD inspektori).

1.3.3. Radiācijas drošības pasākumu nodrošināšana atbilstošā līmenī

RDC gatavojās starptautiskajiem radiācijas drošības infrastruktūras novērtējumiem 2019. gadā, t.i., uzsākts radiācijas drošības un kodoldrošības sistēmas un radioaktīvo atkritumu pārvaldības sistēmas pašnovērtējums, izmantojot SAEA specializēto programmu SARIS (Self-Assessment of Regulatory Infrastructure for Safety). Turpinājām direktīvas drošības pamatstandartiem aizsardzības pret jonizējošo starojumu prasību ieviešanu (Direktīva stājas spēkā 2018. gadā), sadarbojoties ar operatoriem un NVO. Ir izstrādātas vairākas vadlīnijas operatoriem radiācijas drošības kultūras paaugstināšanai (kvalitātes nodrošināšanas programmas izstrādei, darba vietas monitoringa īstenošanai), kā arī turpinājām RDC iekšējās kvalitātes pārvaldības sistēmas uzlabošanu un datu bāzes par jonizējošā starojuma avotiem uzlabošanu. Vienlaikus RDC ir pilnveidotas zināšanas gatavībai un rīcībai radiācijas avārijās, piedaloties un organizējot mācības, kā arī papildinātas zināšanas medicīniskās apstarpšanas jomā.

1.3.4. Normatīvisma un administratīvā sloga samazināšana

Ir sniegti ierosinājumi VARAM par grozījumiem likumā "Par piesārņojumu" un Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" ar mērķi samazināt administratīvo slogu gan uzņēmējiem, gan VVD, izsniedzot piesārņojošas darbības atļaujas.

Sniegti ierosinājumi VARAM par grozījumiem Ministru kabineta 2011. gada 12. jūlija noteikumos Nr. 563 "Noteikumi par īpašiem ierobežojumiem un aizliegumiem attiecībā uz darbībām ar ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm" ar mērķi veicināt e-pakalpojumu izmantošanu.

2017. gadā izveidota datu bāze attēlošanai ģeogrāfiskās informācijas lietojumprogrammās, lai varētu novērtēt atradņu telpisko izvietojumu un potenciālo mijiedarbību. Datu bāzē ir iekļauta informācija par visām derīgo izrakteņu atradnēm ar VVD izsniegtajām licencēm un valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm. Veikta Zemes dzīļu izmantošanas licenču nosacījumu pārskatīšana.

1.3.5. ES strukturālo fondu, LVAFAs un citu finanšu instrumentu finansējuma izlietojuma veicināšana

VVD turpināja "Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija" projektu ar ERAF līdzfinansējumu – 2017. gadā apstiprināts projekta 2.posms un veiktas nepieciešamās iepirkuma procedūras.

2017. gadā pabeigtas Latvijas–Šveices sadarbības programmas projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija – Sarkandaugavas teritorija” aktivitātes.

VVD ir sagatavojis un iesniedzis projekta pieteikumu ERAF projektam "Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru". Projekta mērķis ir kontroles funkciju vides jomā izpildes kvalitātes un operativitātes palielināšana, atjaunojot un modernizējot dienesta materiāli tehnisko bāzi. VVD plāno iegādāties modernas mēriekārtas, lai nodrošinātu

kvalitatīvāku un operatīvāku kontroli dažādās jomās: hidroelektrostaciju, zemes dzīļu, zvejas un makšķerēšanas, radiācijas drošības kontrolē. VVD plāno izveidot avārijās centru, lai nodrošinātu operatīvāko reaģēšanu avārijas situācijās.

1.3.6. Inspektoru un ekspertu profesionālā līmeņa pilnveidošana

VVD veica darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu, nodrošinot, ka apmācīts darbinieks, ir efektīvs darbinieks. 2017. gadā ir izstrādāti atbalsta rīki VVD ekspertiem un inspektoriem: sagatavoti mācību materiāli un iekšējās kārtības (sk. 2.6. sadaļā), veiktas apmācības (vairāk sk. sadaļā 2.4.), kas paaugstināja VVD inspektoru un ekspertu veikspēju, nodrošinot vienotas pieejas ievērošanu atļaujas nosacījumu izvirzīšanā un kontroles veikšanā.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

2.1.1. Budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai

Valsts budžeta apakšprogrammas 23.01.00 „Valsts vides dienests” izlietojums (1.tabulā).

1. tabula Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 753 241	5 884 086	5 852 692
1.1.	dotācijas	5 613 331	5 713 565	5 689 266
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	52 468	57 670	50 575
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi			
1.5.	valsts budžeta transferti	87 442	112 851	112 851
2.	Izdevumi (kopā)	5 754 805	5 884 086	5 852 692
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 266 448	5 439 202	5 408 145
2.1.1.	kārtējie izdevumi	5 266 448	5 439 202	5 408 145
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	488 357	444 884	444 547

2. tabula Valsts vides dienesta īstenotās
budžeta programmas un apakšprogrammas

Kods	Programma	Apakšprogramma
21.00.00	Vides aizsardzības fonds	
21.13.00		Nozares vides projekti
23.00.00	Vides politikas īstenošana	
23.01.00		Valsts vides dienests
62.00.00	ERAF projektu un pasākumu īstenošana	
62.06.00		ERAF projekti (2007 – 2013)
62.07.00		ERAF projekti (2014 – 2020)
66.00.00	Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	
66.06.00		EJZF projekti (2014-2020)
72.00.00	Latvijas un Šveices sadarbības programmas finansēto projektu un pasākumu īstenošana	
72.06.00		Latvijas un Šveices sadarbības programmas finansēto projekti
99.00.00		Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem

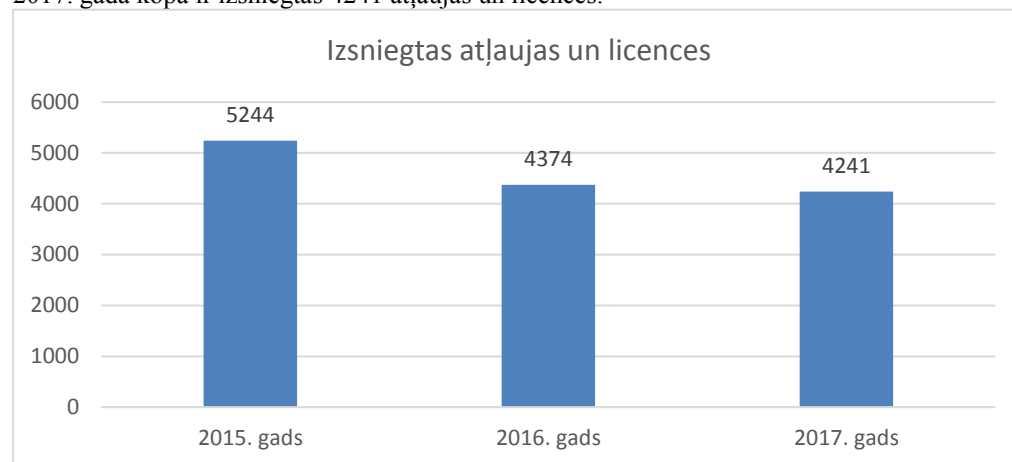
2.2. Darbības stratēģijās plānotās budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros finansētās galvenās aktivitātes un to mērķi, plānotie darbības rezultāti, kā arī rezultātu izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

3. tabula Darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpilde 2017. gadā

Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde
Darbības rezultāts Nr.1 Izsniegtas atļaujas, licences, tehniskie noteikumi un ietekmes uz vidi sākotnējie izvērtējumi	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Nodrošināta operatoru darbība ar A kategorijas atļaujām (%)	92	97,92
	-		
	Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Nodrošināta operatoru darbība ar B kategorijas atļaujām (%)	90	99,37
	-		
	Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Nodrošināta operatoru darbība ar C kategorijas apliecinājumiem (%)	70	99,84

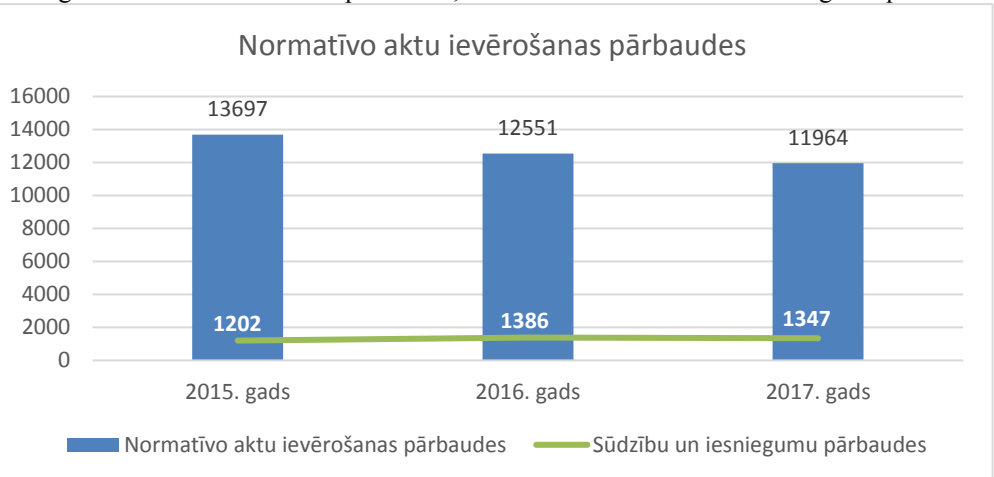
<p>VVD ir bijis piesardzīgs, plānojot rezultatīvo rādītāju un nosakot, ka būs nodrošināta 70% operatoru darbība ar C kategorijas apliecinājumiem. Sasniegtais rezultāts parāda, ka 2017. gadā VVD nodrošināja, ka 99,84 % no pārbaudītajiem operatoriem, kuri veic C kategorijas piesārņojošās darbības, saņēma C kategorijas apliecinājumu. Tas ir vērtējams kā labs rezultāts, kas ir arī mūsu mērķis, lai operators, veicot savu piesārņojošo darbību, būtu saņēmis C kategorijas apliecinājumu, ja tas atbilst MK 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 2.pielikuma prasībām.</p>		
<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Nodrošināta operatoru darbība ar atļaujām/ licencēm (zemes dziļu izmantošanas licences, atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, ūdens resursu lietošanas atļaujas, dabas resursu lietošanas atļaujas) (%)</p>	80	99,15
<p>VVD ir bijis piesardzīgs, plānojot rezultatīvo rādītāju un nosakot, ka būs 80% operatoru, kuri būs saņēmuši attiecīgās atļaujas vai licences. Sasniegtais rezultāts parāda, ka 2017. gadā VVD nodrošināja, ka 99,15 % no pārbaudītajiem operatoriem, kuri veic darbības zemes dziļu izmantošanas, atkritumu apsaimniekošanas, ūdens resursu un dabas resursu lietošanas jomā, saņēmuši attiecīgās atļaujas vai licences. Rezultāts vērtējams kā labs.</p>		
<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.5 Nodrošināts novērtējums pirms iecerētās piesārņojošās darbības (tehniskie noteikumi, sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums) (%)</p>	85	99,38
<p>VVD ir bijis piesardzīgs, plānojot rezultatīvo rādītāju un nosakot, ka 85% gadījumu paredzētajai darbībai tiks veikts sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums un izsniegti tehniskie noteikumi. Sasniegtais rezultāts parāda, ka 2017. gadā VVD nodrošināja, ka 99,38 % darbības notiek atbilstoši vides aizsardzības prasībām, jo tām ir izsniegti tehniskie noteikumi un veikts sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums. Rezultāts vērtējams kā labs.</p>		

2017. gadā kopā ir izsniegtas 4241 atļaujas un licences.

Darbības rezultāts Nr.2 Veikta vides un dabas aizsardzības prasību ievērošanas kontrole	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Pārbaudīti kuģu gadā no Latvijas ostās ienākušo kuģu kopskaita (%)	10	11
	Četros ceturkšņos jeb gadā – pārbaudīti 11% no Latvijas ostās ienākušo tirdzniecības kuģu kopskaita.		
	Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Pārbaudītajiem kuģiem paņemti degvielas paraugi, lai noteiktu sēra saturu tajā(%)	40	16
	Saskaņā ar 16.02.2015. apstiprināto Eiropas Komisijas īstenošanas lēmumu, ar ko attiecībā uz sēra saturu flotes degvielās paredz noteikumus par paraugu ņemšanu un ziņošanu saskaņā ar Padomes Direktīvu 1999/32/EK, VVD uzdevums ir nodrošināt, lai vismaz 4 % no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita tiktu paņemti degvielas paraugi sēra satura noteikšanai. 2017. gadā paņemto degvielas paraugu skaits atbilst Eiropas Komisijas prasībām. Esam precizējuši nākamajam periodam darbības rezultātu: "Paņemto degvielas paraugu skaits % no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita sēra satura noteikšanai 2018 -4%, 2019 - 4%, 2020 - 4%."		
Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Piesārņojošo darbību (A, B, C) operatoru skaita īpatsvars, kuru darbībā konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi (%)	20	12	

	<p>Sasniegtais rezultāts parāda, ka no 2017. gadā veiktajām pārbaudēm pārkāpumi konstatēti 12 % gadījumos. Tas nozīmē, ka 88% gadījumu nav konstatēti pārkāpumi vides aizsardzības jomā, un operatori ievēro normatīvo aktu prasības, veicot savu darbību. Sasniegtais rezultāts vērtējams kā labs, kas ir arī mūsu mērķis, lai operatori veiktu piesārņojošās darbības, nepārkāpjot normatīvo aktu prasības.</p>		
<p>2017. gadā VVD ir veicis 11964 pārbaudes, no kurām 1347 sūdzību un iesniegumu pārbaudes.</p>	<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Dabas resursu izmantošanas (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) pārbaūžu īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi (%)</p>	25	4,28
<p>Darbības rezultāts Nr.3 Nodrošināta ūdens bioloģisko resursu aizsardzība</p>	<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Pārbaudīti zvejas reisu jūrā, kurus veic augsta riska zvejas kuģi (%)</p>	2.5	2,26

<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Pārbaudīti zvejas reisu jūrā, kurus veic ļoti augsta riska zvejas kuģi (%)</p>	5	3,61
<p>Plānotais zvejas reisu jūrā pārbaudu skaits nav izpildīts, jo pārbaudes jūrā var veikt tikai apstākļos, kad ir pilnīgi droša uzkāpšana uz zvejas kuģa (vēja ātrums ne vairāk kā 7 mezgli (3,6 m/s)). Ne vienmēr var tikt nodrošināts kuģis, ar kuru iespējams veikt inspekciju jūrā Liepājas vai Ventspils rajonā.</p>		
<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Pārbaudīti no augsta riska zvejas kuģu nozvejoto zivju izkraušanas ostā reižu skaita (%)</p>	10	18,47
<p>Pārbaudot nozvejoto zivju izkraušanu ostā, ir daudz lielāka iespējamība konstatēt pārkāpumu, nekā, veicot zvejas kuģa pārbaudi jūrā. Tāpēc veicot regulāru un biežu zvejas kuģu kontroli ostās zivju izkraušanas laikā, tiek nodrošināta gan pārkāpumu prevencija, gan konstatēti noteikumu pārkāpumi. Pēdējo gadu laikā visi smagie zvejas pārkāpumi ir konstatēti tieši ostās. Turklāt, ne vienmēr var tikt nodrošināta kuģu kontrole jūrā gan hidrometeoroloģisko apstākļu, gan kuģošanas līdzekļu dēļ, taču ostā to var veikt vienmēr jebkuros apstākļos.</p>		
<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Pārbaudīti no ļoti augsta riska zvejas kuģu nozvejoto zivju izkraušanas ostā reižu skaita (%)</p>	15	19,47
<p>Pārbaudot nozvejoto zivju izkraušanu ostā, ir daudz lielāka iespējamība konstatēt pārkāpumu, nekā, veicot zvejas kuģa pārbaudi jūrā. Tāpēc veicot regulāru un biežu zvejas kuģu kontroli ostās zivju izkraušanas laikā, tiek nodrošināta gan pārkāpumu prevencija, gan konstatēti noteikumu pārkāpumi. Pēdējo gadu laikā visi smagie zvejas pārkāpumi ir konstatēti tieši ostās. Turklāt, ne vienmēr var tikt nodrošināta kuģu kontrole jūrā gan hidrometeoroloģisko apstākļu, gan kuģošanas līdzekļu dēļ, taču ostā to var veikt vienmēr jebkuros apstākļos.</p>		
<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.5 Pārbaudīti A un B kategorijas ūdensobjekti (saskaņā ar Zvejas kontroles programmu iekšējos ūdeņos) ar regularitāti – vidēji divi objekti dienā katrā RVP</p>	90	66
<p>Plānoto 7000 (kas pieņemts kā 90% no zivju resursiem nozīmīgiem A un B kategorijas ūdensobjektu kopējā skaita) A un B kategorijas pārbaudīto ūdensobjektu vietā 2017. gadā tika pārbaudīti 8843 ūdensobjekti, kas ir par 26% vairāk nekā tika plānots. Ņemot vērā to, ka kopumā Latvijā ir 14 756 ūdenstilpju, ūdensteču un ūdenskrātuvju, tad 2017. gadā ir pārbaudīts vairāk objektu, kā arī daži objekti ir pārbaudīti vairākkārt, ņemot vērā to, ka nepieciešama pastiprināta kontrole zivju nārsta laikā vai pārkāpēju notveršana pārkāpuma veikšanas brīdī, lai tiktu iegūti pierādījumi.</p>		

	Rezultatīvais rādītājs Nr.6 Pārbaudīta jūras piekraste ar regularitāti - vismaz piecas pārbaudes mēnesī katrā RVP	90	43
	2017.gadā ir veiktas 386 piekrastes pārbaudes. Rādītājs - vismaz piecas pārbaudes mēnesī katrā RVP, kas ir vismaz 240 pārbaudes gadā visām RVP, kuru pārraudzības teritorijā ir jūras piekraste, ir izpildīts. Minimālais pārbauzu skaits (240) ir veikts un pārējās ir pastiprinātās kontroles pārbaudes lašu un taimiņu nārsta laikā, kā arī gadījumos, kad kāds objekts ir jāpārbauda vairākas reizes aizdomu gadījumā par nelikumīgām darbībām. Turpmāk rezultatīvais rādītājs tiks izteikts sekojoši, kas pēc būtības raksturo plānotās kontroles jūras piekrastē: "Pārbaudīta jūras piekraste ar regularitāti - vismaz piecas pārbaudes mēnesī katrā RVP. Pārbaudīti 50% no licencētās rūpnieciskās komerczvejas tiesību nomniekiem piekrastes ūdeņos un pārbaudīti 50% no licencētās rūpnieciskās komerczvejas tiesību nomniekiem piekrastes ūdeņos" laika posmā no 2018.gada līdz 2020.gadam.		
Darbības rezultāts Nr.4 Nodrošināta radiācijas drošības kontrole	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Nodrošināta operatoru darbība ar atļaujām darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem (%)	90	97
	-		
	Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem veikto pārbauzu īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi (%)	50	38

	<p>Darbības rezultāts atšķiras no plānotā rezultātīvā rādītāja par -12% jeb tas nozīmē, ka pārbaūžu laikā ir konstatēts par 12% mazāk to operatoru, kuriem ir pārkāpumi. Respektīvi, ir mazāk konstatēto pārkāpumu, kā tika plānots. Plānotie rādītāji tika veidoti, ievērojot iepriekšējo pieredzi pārbaudēs pie operatoriem radiācijas drošībā. Atšķirības no plānotajiem rādītājiem rodas no tā, ka:</p> <p>1) katru gadu tiek pārbaudīti dažādu nozaru operatori (piem., zobārstniecības, slimnīcas, rūpniecības komersanti), kuriem ir arī atšķirīgas prasības. Rezultātā jomās, kur nav tik stingras prasības, ir mazāk pārkāpumu un arī mazāks pārkāpumu skaits attiecībā pret kopējo pārbaudāmo operatoru skaitu. Tādējādi, ja konkrētajā gadā vairāk tiek pārbaudīti nozares operatori, kuriem ir mazāk izvirzīto prasību, iespējams, ka ir arī mazāk konstatējamo pārkāpumu;</p> <p>2) operatori, kuri tiek pārbaudīti katru gadu, un, veicot atkārtotas šo pašu operatoru pārbaudes, ir jau novērsuši iepriekšējā gadā konstatētos pārkāpumus;</p> <p>3) pārkāpumu samazināšanos veicina regulāri organizētas sanāksmes ar dažādu nozaru operatoriem, kuru laikā tiek sniegta informācija par konstatētajām problēmām/pārkāpumiem, lai novērstu to pieļaušanu turpmāk.</p>		
<p>Darbības rezultāts Nr.5 Nodrošināta adekvāta vides institūciju kapacitāte un operativitāte</p>	<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Nodrošināta administratīvo aktu izdošana noteiktajā termiņā (%)</p>	100	100
	-		
	<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Ziņojumi par A kategorijas uzņēmumu pārbaudēm publicēti VVD mājaslapā, tādējādi sabiedrība ir informēta par inspekciju rezultātiem (%)</p>	100	100
	-		
<p>Darbības rezultāts Nr.6 Samazināts piesārņojuma līmenis</p>	<p>Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Pārbaudes rezultātu no VVD kontrolējamo gadā uzņēmumu skaita ir pamatotas ar analītiskās kontroles datiem (laboratorisko testēšanu), kas veicinās vides piesārņojuma riska mazināšanu un objektīvu datu iegūvi par faktisko vides stāvokli (%)</p>	20	26
	<p>Sasniegtais rezultāts parāda, ka no 2017. gadā 26% kontrolētajiem operatoriem viņu veiktie monitoringa rezultāti ir pamatoti ar analītiskās kontroles datiem (laboratorisko testēšanu), kas ir teicams rezultāts. Respektīvi vairāk operatoru savus datus pamato</p>		

	ar analītiskiem kontroles datiem. Rezultātā tiek veicināta vides piesārņojuma riska mazināšana un objektīvu datu ieguve par faktisko vides stāvokli.		
Darbības rezultāts Nr.7 Nodrošina iesniegumu par atbrīvojumu no dabas resursu nodokļu samaksas par videi kaitīgām precēm, iepakojumiem un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, un transportlīdzekļiem izskatīšanas procesa administrēšanu	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izvērtēto iesniegumu (t.sk., iesniegumi par līgumpartneru maiņu) skaits gadā atbrīvojumu saņemšanai no dabas resursu nodokļa samaksas	100	129
	VVD, izvērtējot RAS darbību, vairāku sistēmu darbībā konstatēja būtiskas neatbilstības un pieņēma lēmumus pārtraukt šo sistēmu darbību. Nodokļu maksātāji, kuri bija šajās sistēmās, lai saņemtu atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas, noslēdza līgumus ar RAS, kuras spēj nodrošināt darbību atbilstoši prasībām, kā rezultātā būtiski palielinājās izskatāmo iesniegumu skaits par līgumpartneru maiņu un atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas piešķiršanu.		

2.3. Informācija par pārskata gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām

VVD turpināja pilnveidot informācijas sistēmu "TULPE", un 2017. gadā sagatavojām projekta **"Vides monitoringa un kontroles sistēmas pilnveidošana"** tehnisko specifikāciju. Projekta ietvaros plānots pilnveidot VVD informācijas sistēmu "TULPE", tādējādi nodrošinot lietotājiem draudzīgus publiskos pakalpojumus, publiskā sektora darbības efektivitāti un publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību. VVD iesniedza VARAM ierosinājumus par normatīvo aktu grozījumiem kārtībā, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, kas būtu nepieciešami, lai pilnvērtīgi ievestu jaunās informācijas sistēmas funkcionalitātes un samazinātu administratīvo slogu klientam.

2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

2017. gadā VVD uzsāka, turpināja un pabeidza īstenot vairākus ES fondu vai citu sadarbības programmu finansētus vai līdzfinansētus projektus.

LVAF finansētie projekti

Projektā **"Efektīva iestādes darba pamats - kompetents darbinieks"** (LVAF finansējums – **17 806 EUR**) stiprinājām VVD cilvēkresursu veikspēju un paaugstinājām kompetenci vides aizsardzības un kontroles pasākumu organizēšanā. Lai sasniegtu projekta stratēģisko mērķi, tika izvirzīti četri specifiskie mērķi:

- 1) Kompetences celšana notekūdeņu apsaimniekošanas jomā;
- 2) VVD un Pierīgas pašvaldību veikspējas un sadarbības stiprināšana atkritumu apsaimniekošanas kontrolē;
- 3) Hidroelektrostaciju (HES) infrastruktūras un ūdens resursu pārvaldība Eiropā;
- 4) VVD darbinieku veikspējas stiprināšana ETS jomā.

Projekta ietvaros sagatavoti trīs jauni VVD mācību programmas apmācību sistēmas moduļi, kas būs īpašs apmācību kurss esošajiem un jaunajiem VVD speciālistiem. Sagatavots VVD un pašvaldību sadarbības modelis (algoritms) atkritumu apsaimniekošanas kontroles jomā, kuru izmantos visas VVD reģionālās vides pārvaldes. Tika paaugstināta VVD darbinieku kompetence, kas savukārt sekmēs VVD darbinieku veikspēju vides aizsardzības un kontroles funkciju veikšanā, un nodrošinās uz rezultātu orientētu iestādes darbību.

Projekta **"Projektu ieviešanas vienības veikspējas stiprināšana"** (LVAF finansējums – **5398 EUR**) ietvaros veikta datorprogrammas Autodesk AutoCad licences iegāde, lai varētu veikt grafiski sagatavotu datu nolasīšanu un apstrādi un viena darbinieka apmācības darbam ar šo datorprogrammu. Iegādāta datorprogrammas Microsoft Project Standart 2016 licence projekta vadības integrētai plānošanai un informācijas efektīvai pārvaldīšanai.

Projektā **"VVD inspekcijas funkcijas kvalitātes paaugstināšana"** (LVAF finansējums – **7000 EUR**) ietvaros palielināta VVD veikspēja zemes dziļu

izmantošanas un aizsardzības jomā, ceļot inspektoru un ekspertu kompetenci, padziļināts inspektoru un ekspertu zināšanu līmenis jaunāko tehnoloģiju piemērošanā darbam ikdienā. Realizējot projektu, tika iegūta un nodota precīza digitāla grafiskā informācija par zemes reljefu un aktuālo situāciju 20 zemes dziļu izstrādes vietās, izmantojot aviācijas lāzerskenēšanas metodi, veikta karjeru virsmu vizualizācija. Projekta ietvaros iegūtos datus turpmāk VVD darbinieki izmantos ikdienas darbā.

Projekta „**Zaļā izcilība**” zaļākajai valstij pasaulē” (LVAF finansējums – **1 544 EUR**) ietvaros veicināta sabiedrības kolektīvās “zaļās domāšanas” veidošanās un izglītošanās atbilstoši valsts vides politikas pamatnostādņēm. Izstrādāti uzņēmumu un pašvaldību vērtēšanas kritēji, aktualizēts un izveidots “Zaļās izcilības” saraksts 2017. gadā, kā arī apbalvoti sarakstā iekļautie uzņēmumi un pašvaldības, tādējādi popularizējot pozitīvos piemērus vides aizsardzības jomā un saimnieciskās darbības ietekmes uz vidi mazināšanā.

Projekta “**VVD amatpersonu veikspējas paaugstināšana**” (LVAF finansējums – **4150 EUR**) ietvaros paaugstināta VVD amatpersonu veikspēja un kompetence administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanā:

- 1) Izstrādātas vadlīnijas par administratīvo pārkāpumu vides jomā būtiskumu.
- 2) Organizēts informatīvais seminārs 18 VVD amatpersonām, kurā vadlīniju autori prezentēja un izskaidroja sagatavotās vadlīnijas, tika sniegta informācija par administratīvā pārkāpuma būtiskuma fiksēšanu un pierādīšanu, vides kontroles pasākumiem.

Projekta ietvaros izstrādātas vadlīnijas turpmāk ikdienas darbā varēs izmantot gan esošās, gan nākamās VVD amatpersonas. Tādējādi tika paaugstināta VVD amatpersonu kompetence, kas savukārt sekmēs vides aizsardzības un kontroles funkciju īstenošanu.

Projekta “**Bezpilota lidaparātu funkcionalitātes pilnveidošana**” (LVAF finansējums – **6294 EUR**) ietvaros uzlabota esošā VVD aprīkojuma – bezpilotu lidaparātu, funkcionalitāte, radot drošas un ilglaičīgas to lietošanas iespējas. VVD rīcībā esošajiem bezpilota lidaparātiem “Phantom” un “Inspire” vadības ierīces - planšetes iegādes, kas pagarina bezpilota lidaparātu garantijas apkalpošanas laiku, uzlabo un atvieglo bezpilota lidaparātu kvalitatīvas izmantošanas iespējas un nodrošina zvejas kontroles funkcijas efektivitāti.

Projekta “**Operatīva inspekcija – vides kvalitātes pamats**” (LVAF finansējums – **83 706 EUR**) ietvaros uzlabota VVD informācijas sistēmas funkcionalitāte un izveidotas jaunas funkcijas, kas būtiski palielināja VVD kontroles un lietvedības daļas cilvēkresursu veikspēju, kas sekmē tiešo pienākumu izpildes operativitāti un nodrošina VVD funkciju izpildes kvalitāti.

Projekta “**Inčukalna Dienvidu gudrona dīķa teritorijas apsargāšana**” (LVAF finansējums – **50 819 EUR**) ietvaros tika nodrošināta iežogotās Dienvidu gudrona dīķa teritorijas fiziska apsardze laika periodā no 2017.gada 1.janvāra līdz 7.oktobrim, lai apsargātu pieminētajā teritorijā esošo infrastruktūru, kā arī novērstu

iespējamos draudus cilvēka un vides veselībai. Pakalpojumu sniedza sertificēta apsardzes firma.

Projekta **“Inčukalna Dienvidu gudrona dīķa teritorijas fiziskā apsargāšana”** (LVAf finansējums – **12 217 EUR**) ietvaros nodrošināta iežogotās Dienvidu dīķa teritorijas apsardze laika periodā no 2017.gada 7.oktobra līdz 31.decembrim, piesaistot sertificētu apsardzes uzņēmumu, lai fiziski apsargātu teritorijā esošo infrastruktūru, kā arī novērstu iespējamos draudus cilvēka un vides veselībai.

Projekta **“Vēsturiski piesārņotas vietas ”Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuve” monitoringa tīkla atjaunošana”** (LVAf finansējums – **40 482 EUR**) ietvaros atjaunots sabojātais monitoringa urbumu tīkls sanētās vēsturiski piesārņotas vietas „Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuve” teritorijā, lai nodrošinātu kvalitatīvu vides datu iegūšanu, gruntsūdens stāvokļa kontroli un ierobežotu nesankcionētu darbību veikšanu.

Projekta **“Zināšanu pilnveide radiācijas drošībā”** (LVAf finansējums – **11 117 euro**) ietvaros izstrādātas:

1) trīs vadlīnijas medicīniskās apstarošanas jomā, kas tiks izmantotas ārstniecības iestādēs medicīniskās apstarošanas jomā – vadlīnijas nosūtīšanai uz radioloģiskajām procedūrām, bērnu medicīniskajām apstarošanas procedūrām un klīniskā audita vadlīnijas;

2) ieteicamās apmācību programmas kursiem radiācijas drošības jomā, kas tiks izmantotas tālākapmācību programmās radiācijas drošībā, kā arī atsevišķi izstrādāti apmācību materiāli radiācijas drošībā institūcijām, kuras iesaistītas radiometriskajā kontrolē, un arī uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar metāllūžņu iepirkšanu un savā darbībā var konstatēt jonizējošā starojuma avotus.

Projekta **“Starptautiskos tiesību aktos noteikto vides prasību īstenošana”** (LVAf finansējums – **15 410 EUR**) ietvaros veicināta starptautiskā sadarbība dažādu ar vides aizsardzību saistītu jautājumu risināšanā, paaugstināta VVD darbinieku kompetence, kā arī ir nodrošināta atbildīga starptautisko saistību izpilde. Sasniegtie rezultāti veicina atbildīgāku vides kontroles īstenošanu un kvalitatīvāku atļaujās ietvertu nosacījumu izvirzīšanu.

IMPEL projektu rezultātā iegūtā pieredze, izstrādātās vadlīnijas un citi dokumenti izmantojami VVD pamatdarbības nodrošināšanā, izstrādājot metodiskos dokumentus un palīglīdzekļus inspektoriem pārbaužu veikšanā un ekspertiem atļauju sagatavošanā.

Veicināta Baltijas valstu regulatoru pārrobežas sadarbība radiācijas un kodoldrošības problēmjautājumu risināšanā. Papildinātas VVD darbinieku zināšanas par radiācijas drošības sistēmas pašnovērtējuma un starptautisko ekspertu radiācijas drošības sistēmas un radioaktīvo atkritumu pārvaldības sistēmas novērtējuma misijas norises nodrošināšanai Latvijā 2019. gadā.

LVAF finansētie NVO projekti

2017. gadā uzsākts projekts **“VVD kompetences un veikspējas stiprināšana ietekmes sākotnējā izvērtējuma jomā”**, kuru īsteno Latvijas Vides pārvaldības asociācija. Projekta mērķis ir nodrošināt vienotas metodiskas pieejas izmantošanu, veicot sākotnējos izvērtējumus, un VVD kapacitātes paaugstināšanu ietekmes sākotnējā izvērtējuma jomā. Projekta īstenošana turpināsies 2018. gadā. Rezultātā tiks veikta esošās situācijas analīze un izvērtējums, sagatavota vienotās metodiskās pieejas koncepcija, izstrādātas vadlīnijas un organizēti VVD darbinieku apmācības semināri.

EJZF finansētie projekti

2017. gadā uzsākta EJZF finansētā projekta **“Zvejas kontroles aprīkojuma un inspektoru kvalifikācijas pilnveidošana”** īstenošana, kura ietvaros tika modernizēts Zvejas kuģu satelītnovērošanas (VMS) centra aprīkojums, iegādājoties jaudīgāku stacionāro darba staciju, divus monitorus, digitālu skārienjūtīgo ekrānu, LED projektoru un sešus cietos diskus vēsturisko datu glabāšanai. Projekta ietvaros 10 VVD inspektori devās uz semināru Lietuvā, lai dalītos pieredzē par ES regulu nosacījumu ievērošanas kontroli.

Turpinājās 2016. gadā uzsāktais EJZF finansētais projekts **“Zvejas kontroles uzlabošana”**, kura gaitā tika iegādāti disku masīvi un servera licences, lai uzlabotu VMS darbību. Projekta ietvaros 8 VVD inspektori devās inspektoru pieredzes apmaiņas braucienā uz Poliju, kur inspektoriem bija iespēja iepazīties ar inovatīvām metodēm zvejas kontrolē. Projekta realizācijas laikā tika veiktas inspekcijas ostās Igaunijā, Polijā un Vācijā, kā arī Baltijas jūrā un Latvijas piekrastē ar inspekcijas kuģi “MARE”.

2017. gadā noslēdzās EJZF projekts **“Zvejas kontroles un pārraudzības personāla apmācība un tehniskās kapacitātes palielināšana”**, kura ietvaros 15 VVD zvejas kontroles inspektori un darbinieki apmeklēja Eiropas Zvejas kontroles aģentūras (EFCA) organizētos mācību seminārus, Baltijas jūras inspektoru apmācības, kā arī piedalījās Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisijas (NEAFC) un Ziemeļrietumu Atlantijas organizācijas (NAFO) kontroles misijās.

Zivju fonda finansētie projekti

2017. gadā VVD īstenoja trīs Zivju fonda finansētus projektus. Projekta **“Zvejas kontroles tehniskās kapacitātes uzlabošana”** ietvaros tika iegādāts aprīkojums zvejas un makšķerēšanas kontroles veikšanai iekšējos un jūras ūdeņos: Rēzeknes RVP – RIB tipa laiva un piekabe laivas pārvadāšanai, Lielrīgas RVP – laiva, laivas dzinējs un piekabe laivas transportēšanai, Liepājas RVP – RIB tipa laiva un laivas dzinējs, Madonas RVP – RIB tipa laiva ar dzinēju un piekabi tās pārvadāšanai, kā arī piekabe sniega motocikla transportēšanai, Valmieras RVP – laivas dzinēji jūras un iekšējo ūdeņu kontroles laivām, Ventspils RVP – laivas dzinējs, Jelgavas RVP – elektrodzinējs laivai un Daugavpils RVP – kvadricikls un piekabe tā transportēšanai. Kā arī šī projekta ietvaros ar eholotēm tika aprīkotas RVP laivas nogremdēto zvejas rīku identificēšanai, uz VVD ZKD Mobilās grupas rīcībā esošā kutera uzstādīta vertikālā vinča zvejas rīku izcelšanai no ūdens, iegādātas 4 termokameras, 4 nakts redzamības brilles un 23 GoPro kameru komplekti.

Projekta **“Zvejas kontroles aprīkojuma uzlabošana un ilgtspējas nodrošināšana”** ietvaros tika iegādāti četri laivas pārklāji VVD ZKD, Liepājas RVP, Ventspils RVP un Lielrīgas RVP laivām, kā arī viena termokamera.

Projekta **“Zvejas kontroles tehniskā aprīkojuma iegāde un uzlabošana”** tika iegādāts sniega motocikls Madonas RVP un ar apsildes sistēmu un prožektoru aprīkota Lielrīgas RVP laiva.

VVD dalība projektos radiācijas drošības jomā

VVD turpināja sadarbību ar Beļģijas nacionālo radioelementu institūtu (IRE-ELiT), kas darbojas Beļģijas Ekonomikas ministrijas finansētās nacionālās programmas ietvaros. 2017. gadā apstiprināta sadarbība kodolmedicīnas atkritumu apsaimniekošanas jomā. 2017. gada maijā IRE-ELiT pārstāvji sadarbībā ar VVD RDC inspektoriem veica apsekojumus trīs Latvijas medicīnas iestādēs, sniedzot konsultācijas un ieteikumus par medicīnisko radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un kvalitātes kontroles uzlabošanas pasākumiem.

Lai pilnveidotu notekūdeņu radioaktivitātes kontroli, IRE-ELiT izgatavoja spektrometrisko detektoru, kuru uzstādīja decembrī. Vienlaikus tika organizēta VVD RDC personāla apmācība detektora un kontroles sistēmas lietošanai.

2017. gada beigās tika sagatavoti priekšlikumi sadarbībai 2018. gadā, VVD RDC darbinieku apmācībām Beļģijā par ciklotronu un pozitronu emisijas tomogrāfijas/datortomogrāfijas (PET/CT) inspicēšanu un ekspluatācijas pārbaudi.

2017. gadā turpinājās VVD sadarbība ar Amerikas Savienoto Valstu Enerģijas departamenta Valsts kodoldrošības pārvaldes (NNSA) pilnvaroto pārstāvi Pacific Northwest National Laboratory (PNNL) Globālo draudu samazināšanas programmas (GRTI) ietvaros. Trijos valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektos (Salaspils kodolreaktors, Radioaktīvo atkritumu glabātava “Radons”, Valsts asinsdonoru centrs) turpinājās uzstādīto iekārtu apkopes un uzturēšanas darbi, kā arī uzstādīto drošības sistēmu darbības uzraudzības un personāla apmācības darbi.

Plānotie apmācību pasākumi par fizisko aizsardzību tika atlikti uz 2018. gadu, vienlaikus sadarbības ietvaros VVD RDC organizēja divus iekšējos personāla apmācību pasākumus bezsaimnieka avotu meklēšanā.

VVD turpināja 2016. gadā uzsāktā SAEA Tehniskās sadarbības programmas nacionālā projekta LAT9013 **“Strengthening Capacities in Nuclear and Radiation Safety and Nuclear Security”** realizāciju. Projekta noteiktie trīs pamatmērķi:

- 1) Nodrošināt Latvijas institūciju darbinieku apmācību un kvalifikācijas celšanu.
- 2) Atbalsts radona gāzes monitoringa programmas uzsākšanai.
- 3) VVD RDC kapacitātes stiprināšana.

Projekta ietvaros 2017. gadā tika nodrošināta:

- 1) 1000 radona gāzes detektoru un mērījumu pakalpojuma iegāde, nodrošinot radona gāzes koncentrācijas mērījumus 243 Latvijas publiskajās ēkās un darba vietās. VVD RDC personāla apmācības, organizējot semināru par radiācijas drošības infrastruktūras pašnovērtējuma programmas SARIS aizpildīšanu; VVD RDC divu inspektora dalība pieredzes apmaiņas vizītes par medicīnisko apstarošanu Somijā un kodolmedicīnas objektu inspicēšanā Vācijā;
- 2) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) pārstāvja dalība SAEA apmācību kursos par komunikāciju radiācijas avārijās;
- 3) SAEA eksperta vizīte par VVD RDC lietotās Uzraudzības institūciju informācijas sistēmas RAIS pilnveidošanu un modernizāciju;

4) apmācību kursi pirmajiem reaģētājiem radiācijas avārijās, kuros piedalījās 19 pārstāvji no 9 Latvijas iestādēm;

Vienlaikus VVD turpināja pilnveidot SAEA 2018.-2019. gada cikla trīs Latvijas nacionālos projektus, panākot to apstiprināšanu.

ERAF finansētie projekti un citi finanšu instrumenti

2017. gada jūnijā VVD pabeidza Latvijas-Šveices sadarbības programmas projekta „**Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija – Sarkandaugavas teritorijā**” realizāciju. Projekta īstenošanas laikā no Sarkandaugavas un Mīlgrāvja kanālam pieguļošajām vēsturiski piesārņotajām teritorijām atsūknētas un nodotas reģenerācijai 1721 tonna naftas produktu, kā arī ekskavētas un nodotas pārstrādei vairāk nekā 7122 tonnas ar viskoziem un asfaltveidīgiem naftas produktiem piesārņotas grunts. Gar Sarkandaugavas attekas krastu ir izbūvēta 376 metrus gara ūdens necaurlaidīga rievsienu un drenāžas sistēma. Gar Mīlgrāvja kanāla krastu - 110 metrus gara drenāžas sistēma. Patlaban ir pilnībā pabeigti visi projekta abās kārtās plānotie sanācijas darbi kopumā 8 ha platībā.

Projekta mērķis bija uzlabot vides kvalitāti un samazināt piesārņojuma ieplūšanu Daugavā un tālāk Baltijas jūrā, mazinot draudus cilvēku veselībai. Mērķis ir arī samazināt piesārņojuma ietekmi uz "Natura 2000" aizsargājamo teritoriju – piekrastes dabas parka teritoriju Mangaļu salu un Mīlestības salu.

VVD turpināja “Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija” projektu ar ERAF līdzfinansējumu „**Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms**”.

2015. gada 29. oktobrī VVD sadarbībā ar VARAM sagatavoja un iesniedza EK Projekta grozījumus. EK ir izvērtējusi iesniegtos priekšlikumus Projekta dalīšanai posmos, un 2016. gada 7. jūnijā saņemts pozitīvs EK lēmums, kas ļauj turpināt Projekta 2. posma īstenošanu no 2014. līdz 2020. gadam Eiropas Savienības finanšu plānošanas perioda ietvaros. Par Projekta 2. posmu tiek uzskatīts periods no 2016. gada sākuma līdz Projekta pabeigšanai. Projekta 2. posms aktivitāšu un izdevumu ziņā ir atdalāms no Projekta 1. posma.

2017. gada 31. maijā VVD sagatavoja un iesniedza sadarbības iestādē Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā (CFLA) projekta iesniegumu virzīšanai EK. Saskaņā ar EK norādījumiem, projekta iesniegumā tika veikti labojumi, kas iesniegti 2017. gada 3. augustā. 2017. gada 25. oktobrī CFLA pieņēma lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu, pamatojoties uz EK lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu. 2017. gada 21. novembrī VVD un CFLA parakstīja vienošanos par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu.

2017. gadā sarunu procedūrā „Vēsturiski piesārņotās vietas „**Inčukalna sērskābā gudrona dīķi**” projektēšana un sanācijas darbi” (id Nr. VVD/2016/1/CS/ERAF) noslēdzās kandidātu atlase un norisinājās sarunas, kuru laikā pretendenti vairākas reizes lūgti iesniegt piedāvājuma precizējumus. 2017. gada nogalē iepirkuma komisija uzsāka vērtēt pretendentu galīgos piedāvājumus.

Slēgtā konkursā “**Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi**” projektēšanas un sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība” (id Nr. VVD/2016/16/CS/ERAF) noslēdzās kandidātu atlase un pretendentiem tika lūgts sagatavot un iesniegt piedāvājumus. Inženiertehniskās uzraudzības iepirkuma ietvaros 2017. gada 27. novembrī iesniegti divi piedāvājumi. 2017. gada nogalē iepirkuma komisija uzsākusi iesniegto piedāvājumu izvērtēšanu.

2.5. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā, strukturizējot pa šādiem pakalpojumu veidiem

2.5.1. Starpiestāžu pakalpojumi, kuri ir saistīti ar iestāžu savstarpējo sadarbību noteiktu valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanā

VVD kompetencē ietilpstošās jomas 2017. gadā ir bijusi sadarbība ar vairākām valsts iestādēm, t.sk. Valsts policiju, pašvaldībām, VUGD, Lauku atbalsta dienestu.

VVD zvejas kontroles funkciju veikšanai sadarbojas ar Zemkopības ministriju makšķerēšanas karšu identificēšanā, ar Iekšlietu ministriju personu identificēšanā, personības noskaidrošanā, kā arī Sodu reģistra izmantošanā, ar Valsts un pašvaldību policiju, Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Jūras spēku Krasta apsardzi un Valsts Robežsardzes dienestu zvejas kontrolē. NBS apmāca VVD darbiniekus laivu vadīšanā. 2017. gadā sadarbībā ar NBS Jūras spēku Krasta apsardzi jūrā veiktas 16 zvejas kontroles, kuru laikā veiktas 48 zvejas kuģu pārbaudes un izņemti 8 nelikumīgi zvejas rīki. Sadarbībā ar Valsts Robežsardzes dienestu veikti 4 reidi jūrā, kuru laikā pārbaudīti 13 zvejas kuģi.

VVD turpināja sadarbību ar Zemkopības ministriju un Valsts ieņēmumu dienestu noslēgtās starpresoru vienošanās ietvaros par sadarbības un informācijas aprites kārtību zvejas produktu nozvejas sertifikātu un reeksporta sertifikātu kontrolē ietvaros.

2017. gadā VVD ir noslēdzis starpresoru vienošanos ar Pārtikas un veterināro dienestu, lai sadarbotos informācijas apmaiņā par zvejas produktu apriti, tai skaitā, nodrošinātu kopīgas, atbilstošas un visaptverošas zvejas produktu izsekojamības pārbaudes.

Jūras vides aizsardzības, piesārņojumu izmeklēšanas, kuģu radīto atkritumu un vides aizsardzības prasību ievērošanas kontroles uz kuģiem jomā VVD sadarbojas ar Latvijas Jūras administrāciju un NBS Jūras spēku Krasta apsardzi.

2017. gadā noslēgts sadarbības memorands par sadarbību ar Igaunijas uzņēmumu AS "Green Marine". Vienošanās paredz sadarbību pilotprojekta "Hydrocarbon LIFE-CaRe" ietvaros. Projekts veltīts ogļūdeņražu atgūšanai no atkritumiem.

VVD Zemes dzīļu pārvaldības daļa sagatavoja nepieciešamo informāciju VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" ikgadējai Derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras, sapropeļa un dziedniecības dūņu) krājumu bilances sagatavošanai.

VVD ir noslēdzis starpresoru vienošanos ar Valsts ieņēmumu dienestu par informācijas apmaiņu dabas resursu nodokļa jomā.

2017. gadā VVD RDC notika aktīva sadarbība ar valsts institūcijām, kuras nodrošina valsts robežas drošību, veicinot radiometriskās kontroles uzlabošanu uz valsts robežas. Sadarbību veicināja 2016. gadā noslēgtā starpresoru vienošanās par sadarbību valsts robežas drošības jautājumos.

VVD RDC ir veicinājis starpinstitucionālo sadarbību radiācijas drošības jomā, organizējot dažādas apmācības un SAEA tehniskās sadarbības programmas ietvaros

piedāvājot iespēju piedalīties pasākumos ārpus Latvijas, pilnveidojot zināšanas un daloties pieredzē ar citām valstīm.

2.5.2. Publiskie pakalpojumi, kas noteikti normatīvajos aktos

VVD atbilstoši vides aizsardzību, zveju, radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai izdod un saskaņo atļaujas, licences, tehniskos noteikumus un citus administratīvos aktus piesārņojošo darbību veikšanā un dabas resursu izmantošanā.

VVD izdod A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas, apliecinājumus C kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, paziņojumus par atkritumu pārrobežu pārvietošanu/sūtījumiem, ūdens resursu lietošanas atļaujas, zemes dzīļu izmantošanas licences, dabas resursu lietošanas atļaujas, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas, speciālās atļaujas (licences) darbībām ar aukstuma aģentiem, licences tādu produktu tirdzniecībai, kuru sastāvā ir paaugstināts organisko šķīdinātāju saturs, licences melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijas Republikā, tehniskos noteikumus, kā arī VVD veic paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.

VVD zveju reglamentējošā jomā izdod: licences rūpnieciskajai un pašpatēriņa zvejai iekšējos ūdeņos, licences zvejai piekrastes ūdeņos, licences zvejai starptautiskajos un trešo valstu ūdeņos, licences zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos, kā arī izsniedz zvejas žurnālus zvejai piekrastes ūdeņos un zvejas žurnālus rūpnieciskajai un pašpatēriņa zvejai iekšējos ūdeņos.

VVD ZKD pēc Eiropas Komisijas prasībām un saskaņā ar ES normatīvajiem aktiem zvejas kontroles jomā, uzrauga un kontrolē zem Latvijas karoga esošajiem zvejas kuģiem uzstādīto elektroniskās reģistrēšanas un ziņošanas sistēmas (ERS) klienta programmatūru.

VVD ZKD ārvalsts zinātniskās pētniecības kuģiem izsniedz speciālās atļaujas zinātniskās izpētes darbu veikšanai Latvijas teritoriālajā jūrā, kontinentālajā šelfā un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā.

VVD radiācijas drošības jomā izdod licences un reģistrācijas apliecības darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem, kā arī izsniedz individuālās dozu uzskaites grāmatīņas darbiniekiem, kuri veic darbības ar jonizējošā starojuma avotiem. VVD RDC nodrošina radiācijas drošības un kodoldrošības ekspertu atestācijas komisijas darbu, kura veic radiācijas drošības un kodoldrošības ekspertu atestāciju.

VVD informācijas sistēmā „TULPE” piedāvā šādus e-pakalpojumus: A un B kategorijas piesārņojošo darbības atļauju un C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumu izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana, tehnisko noteikumu izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana, licenču darbībām ar aukstuma aģentiem izsniegšana, grozījumu veikšana un anulēšana.

2.6. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām

Saskaņā ar 2017. gada 30. janvāra grozījumiem VVD reglamentā ir likvidēta Licenču daļa un izveidots Vides resursu pārvaldības departaments, kas sastāv no Atkritumu pārvaldības daļas un Zemes dziļu pārvaldības daļas.

2017. gadā VVD ieguldīja resursus iekšējās kvalitātes sistēmas uzlabošanai, izstrādājot vadlīnijas un metodiskos dokumentus dažādās jomās:

- Izstrādāts palīglīdzeklis inspektoram vides aizsardzības prasību ievērošanas kontrolei hidroelektrostacijās;
- Izstrādāta atkritumu savākšanas laukumu pārbaudes ziņojuma forma;
- Izstrādāta pārbaudes rezultātu noformēšanas kārtība un veidlapu paraugi;
- Izstrādāta atkritumu apsaimniekošanas tirgotāju un atkritumu apsaimniekošanas starpnieku reģistrācijas, grozīšanas un atcelšanas kārtība;
- Izstrādāta licences melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā izsniegšanas, grozīšanas un atcelšanas kārtība;
- Izstrādāta kārtība, kādā izsniedz, groza un atceļ atkritumu apsaimniekošanas atļaujas;
- Papildināta A un B kategorijas piesārņojošo darbības atļauju kārtība;
- Aktualizētas vadlīnijas darbību ar jonizējošā starojuma avotiem licenču un reģistrācijas apliecību sagatavošanai;
- Apmācību modulis VVD RDC zināšanu pilnveidei;
- Izstrādāti metodiskie materiāli un iekšējā kārtībā siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju izsniegšanā.

Papildus iekšējām vadlīnijām, lai veicinātu vienotu praksi operatoriem, VVD RDC izstrādāja vadlīnijas darba vietas monitoringa veikšanai un tā rezultātu noformēšanai, un arī vadlīnijas radiācijas drošības kvalitātes nodrošināšanas programmas izstrādei, kuras tika saskaņotas ar radiācijas drošības ekspertiem un operatoriem un ievietotas VVD tīmekļa vietnē.

3. Personāls

Amata vietu skaits VVD 2017. gada 1. janvārī ir 321, no tām 28 ir vakances.

VVD 2017. gadā vidējais ierēdņa amata vietu skaits ir 254, no tām faktiskais vidējais – 230, savukārt darbinieku vidējais amatu vietu skaits ir 67, no tām faktiskais vidējais – 65.

Arī 2017. gadā iestādē ir vērojama liela personāla mainība. VVD valsts civildienesta attiecības/darba tiesiskās attiecības ir nodibinājis ar 37 nodarbinātiem, bet ar 36 nodarbinātiem valsts civildienesta attiecības/darba tiesiskās attiecības ir pārtrauktas.

No visiem iestādē strādājošajiem 55% ir sievietes, 45% - vīrieši.

93% iestādē strādājošajiem ir augstākā izglītība un 7% vidējā izglītība.

Sadalījums pa vecuma grupām:

18-29 gadi – 17%;

30-39 gadi – 26%;

40-49 gadi – 18%;

50-59 gadi – 28%;

60 gadi un vairāk – 11%.

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

2017. gadā VVD tīmekļa vietne aizvien vairāk ieguva nozīmīgu VVD informācijas kanāla lomu. Tā tika pilnveidota, kļūstot saturiski bagātāka, pārskatāmāka un tehnisko risinājumu ziņā lietotājam draudzīgāka, tādējādi turpinot virzību uz mērķi: padarīt tīmekļa vietnes lietošanu VVD klientiem un citiem interesentiem vienkāršu un efektīvu.

Komunikācija ar plašsaziņas līdzekļiem

2017. gadā VVD publiskajā telpā izplatījis preses relīzes un rakstus par VVD kompetencē esošajām jomām - vides aizsardzību, zvejas un radiācijas kodoldrošības kontroli. Publikācijas veidotas arī individuāli, sadarbojoties ar žurnālistiem. Pausti un argumentēti izklāstīti gan VVD vadītāju, ekspertu un vides inspektoru viedokļi un komentāri, gan kopējā VVD nostāja. Publikācijas ievietotas arī VARAM tīmekļa vietnē www.varam.gov.lv un Zemkopības ministrijas tīmekļa vietnē www.zm.gov.lv.

Aktuālā informācija rakstisku atbilžu un interviju veidā sniegta un publicēta ziņu aģentūrās, nacionālajos drukātajos medijos, radio un televīzijas raidījumos, kā arī interneta ziņu portālos, reģionālajos un lokālajos laikrakstos un šo reģionālo mediju un pašvaldību interneta portālos, arī periodiskajos izdevumos un uzzīņu literatūrā.

Aktuālā informācija un atbildes uz uzdotajiem jautājumiem publicētas arī Valsts vides dienesta *Twitter* profilā, kam pastāvīgi pieaug sekotāju skaits.

“Zaļās izcilības balva” – pozitīvā piemēra popularizēšanai

Trešo gadu pēc kārtas VVD pasniedza apbalvojumu “Zaļās izcilības balva”. To piešķir uzņēmumiem un pašvaldībām, kas visaugstākajā līmenī ievēro vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, kā arī pēc savas iniciatīvas īsteno pasākumus, lai mazinātu to darbības ietekmi uz vidi. Zaļā uzņēmuma un pašvaldības statuss tiek piešķirts uz trim gadiem. Pakāpeniski veidojas atgriezeniskā saite, jo uzņēmumu pārstāvji interesējas VVD par nominēšanas kārtību un izsaka vēlēšanos pieteikties paši. Balvas pasniegšanu finansiāli atbalstīja LVAF.

Atgriezeniskā saite ar sabiedrību

Turpina pieaugt mobilās lietotnes Vides SOS popularitāte un atpazīstamība. Tā tika izveidota ar LVAF atbalstu, lai attīstītu sabiedrības atbildīgu attieksmi pret vidi, izglītotu par tās saudzēšanu un saglabāšanu, kā arī veicinātu valsts, pašvaldību un nevalstisko organizāciju sadarbību vides aizsardzības jomā.

2017. gada laikā fiksētas un iesūtītas 1578 sūdzības par vides piesārņojumu. VVD iegūst ātru un precīzu informāciju par pārkāpuma vietām, kā rezultātā var nekavējoties uzsākt pārbaudi un pārkāpuma novēršanu, piemēram, par naftas produktu piesārņotu ūdeni, par maluzvejniecību, par smakām no ostām, fermām, uzņēmumiem u.c. Liela daļa sūdzību (~80%) pārsūtītas risināšanai mūsu sadarbības partneriem - pašvaldībām un citām kompetentajām institūcijām par atkritumiem vidē, pilsētas teritorijās, par lauksaimniecības ķimikāliju lietošanu, par atkritumiem mežos, par nelikumīgu meža ciršanu u.c.

Sadarbība ar jauniešiem un studentiem

VVD veido sadarbību ar reģionālajām augstskolām, piedāvājot prakses vietas vides zinātņu studiju programmu studentiem.

VVD vadība un inspektori aktīvi iesaistījās tuvējo skolu konkursu žūriju darbā, kā arī augstskolu vieslekcijās, informējot un izglītojot skolēnus un jauniešus par vides tēmām un VVD funkcijām un uzdevumiem, īstenojot vides aizsardzības, zvejas, radiācijas un kodoldrošības normatīvo aktu uzraudzību un kontroli Latvijas Republikas teritorijā.

VVD atsaucās kompānijas Junior Achievement uzaicinājumam un tradicionālajā Ēnu dienā uzņēma pie sevis skolēnus, kuri iepazinās ar VVD ekspertu un inspektoru darbu, 4-6 stundu garumā vērojot interesējošās profesijas pārstāvju darba ikdienu.

Informēšana par radona gāzes novērtējumu

2017. gadā VVD RDC turpināja radona gāzes mērījumus, veicot radona gāzes koncentrācijas monitoringu darba vietās un publiskajās ēkās. Tas notika projekta “Radona gāzes mērījumi Latvijas darba vietās un publiskajās ēkās 2016./2017.gadā” ietvaros. Sabiedrība par šo pētījumu un tā rezultātiem tika informēta, sniedzot informāciju preseī, TV un radio, ievietojot informatīvos materiālus VVD mājaslapā.

Gada sākumā sabiedrība tika informēta par mērījumu rezultātiem un vidējo radona gāzes koncentrāciju Latvijas māsaimniecībās. Mērījumu rezultāti no 447 māsaimniecībām liecināja, ka vidējā koncentrācija Latvija ir 74 Bq/m³, kas ir samērā zema un nerada apdraudējuma riskus iedzīvotājiem. Tikai 5% no mērījumu rezultāti pārsniedza normatīvajos aktos noteikto limitu, kad jāizvērtē, vai nepieciešami aizsardzības pasākumi radona ietekmes samazināšanai.

4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti

Sabiedrības viedoklis noskaidrots/izzināts organizēto semināru, lekciju, prezentāciju, nodarbību un citu publisku pasākumu un kopīgo sanāksmju laikā ar VVD sadarbības partneriem. Rīkotas tikšanās ar pašvaldību pārstāvjiem, zemes īpašniekiem, veikta konsultāciju sniegšana licenču, atļauju un cita veida dokumentācijas noformēšanā uz vietas reģionālajās vides pārvaldēs, Radiācijas drošības centrā, Zvejas kontroles departamentā un Centrālajā struktūrvienībā. Regulāri sniegta informācija VVD informatīvajās, uzraudzības un kontroles grupu, kā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

VVD turpinājis attīstīt sadarbību ar vides jomas nevalstisko sektoru, kā arī uzņēmumu biedrībām un citām organizācijām, kuru darbības jomas saistītas ar VVD kompetencēm. Sadarbība šajā sfērā plaši notiek gan reģionālajā, gan centrālās administrācijas līmenī.

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

2018. gada VVD galvenie uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir noteikti 2018. gada VVD galvenajā darba plānā un VVD darbības stratēģijā 2018. - 2020. gadam.

5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

2018. gada VVD plāno turpināt 2017. gadā iesākto projektu realizāciju. Vairāk informācijas par šiem projektiem sk. sadaļās 2.4. un 5.2.5.

5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi

VVD 2018. gadā izvirzītie prioritārie uzdevumi:

5.2.1. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pastiprināta uzraudzība

Mērķis ir uzlabot VVD speciālistu vispārējo veiktspēju atkritumu apsaimniekošanas jomās kontrolē.

Sagaidāmie rezultāti:

- 1) 75% atkritumu pārstrādes un reģenerācijas iekārtu kontrole, kas ietvertas atkritumu apsaimniekošanas sistēmu plānos un atrodas Latvijas teritorijā.
- 2) Vismaz 25% no apsaimniekošanas plānos iekļauto šķirotu atkritumu savākšanas laukumu pēcpārbaudes un sākotnējās pārbaudes, lai nodrošinātu atbilstošu laukumu pieejamību iedzīvotājiem.
- 3) Pārrobežu sūtījumu inspekcijas plāna ieviešana un vismaz 35 pārbažu veikšana.
- 4) Veikta elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu, to komponentu un stikla iepakojuma atkritumu plūsmas analīze valsts mērogā.

5.2.2. Zvejas kontroles nodrošināšana pietiekamā līmenī

Mērķis ir nodrošināt zveju un zivju izsekojamību regulējošo normatīvo aktu prasību regulāru kontroli.

Sagaidāmie rezultāti:

- 1) 2018. gadā tiks turpināta EJZF atbalstītā projekta “**Zvejas kontroles uzlabošana**” īstenošana, organizējot ES Kopējā izmantošanas plāna inspekcijas Baltijas jūrā un ostās. Projekts noslēgsies 2018. gadā.
- 2) 2018. gadā tiks turpināta EJZF projekta “**Zvejas kontroles aprīkojuma un inspektoru kvalifikācijas pilnveidošana**” īstenošana, kura ietvaros VVD zvejas kontroles inspektori un darbinieki piedalīsies Eiropas Zvejas kontroles aģentūras organizētajās mācību un apmaiņas programmās.

5.2.3. Radiācijas drošības pasākumu nodrošināšana atbilstošā līmenī

Mērķis ir jonizējošā starojuma avotu droša apsaimniekošana.

Sagaidāmie rezultāti:

- 1) Veikts radiācijas drošības un kodoldrošības sistēmas un radioaktīvo atkritumu pārvaldības sistēmas pašnovērtējums. Uzsākta pašnovērtējuma rezultātā izstrādājamā sākotnējā darba plāna sagatavošana.
- 2) Kvalitātes sistēmas pilnveidošana RDC, nodrošinot kvalitātes vadlīniju procedūrām izstrādi un uzraudzības datu bāzes uzlabošanu
- 3) Priekšlikumu izstrāde tiesību aktu izmaiņām direktīvas 2013/59/Euratom ieviešanai, sadarbojoties ar operatoriem, valsts institūcijām un nevalstiskajām organizācijām
- 4) Sabiedrība informēta par radona gāzes līmeņa novērtējumā iegūtajiem rezultātiem publiskajās ēkās un darba vietās

5.2.4. Normatīvisma un administratīvā sloga samazināšana – “Konsultē vispirms” princips

Mērķis ir, sadarbojoties ar VARAM, virzīties uz tiesību normu minimizēšanu, samazinot administratīvo slogu uzņēmējiem, kā arī virzību uz mērķiem, nevis procedūrām.

Sagaidāmie rezultāti:

- 1) Izstrādāta jauna pieeja vides aizsardzības oficiālās statistikas pārskata veidlapu pārbaudei un apstiprināšanai.
- 2) Sagatavota preses relīze par pārbaudes rezultātiem un ievietota VVD tīmekļa vietnē.
- 3) Organizētas lekcijas un tikšanās ar operatoriem un pašvaldībām par aktualitātēm vides jomā.
- 4) Organizēts seminārs un sagatavoti materiāli par pārskatu esošo kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem.
- 5) Papildināta datu bāze attēlošanai ģeogrāfiskās informācijas lietojumprogrammās (plānotais ievadāmo atradņu skaits 100).

5.2.5. Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) un LVAFAs finansējuma izlietojuma veicināšana

Mērķis ir apgūt un kvalitatīvi ieviest projektu atbilstoši konkrētās aktivitātes/programmas nosacījumiem, kā arī veicināt uzņēmēju, pašvaldību, citu pārvaldes iestāžu īstenotos projektus ES fondu ietvaros, nodrošinot iestādes veikspēju.

Sagaidāmie rezultāti:

- 1) Projekta “**Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms**” īstenošana: pabeigtas iepirkumu procedūras par sanācijas darbu pabeigšanu un sanācijas darbu inženiertehnisko uzraudzību projekta II posma ietvaros; noslēgti sanācijas darbu un sanācijas darbu inženiertehniskās uzraudzības līgumi un uzsākta abu līgumu īstenošana projekta II posma ietvaros; sanācijas darbu un to inženiertehniskās uzraudzības līgumu uzraudzība.

- 2) Projekta **“Vides monitoringa un kontroles sistēmas pilnveidošana”** īstenošana: projekta tehniskās specifikācijas sagatavošana; iepirkuma procedūras organizēšana; pakalpojuma līguma noslēgšana; projekta ieviešanas grupas sanāksmju organizēšana un projekta ieviešanas procesa kontrolēšana un protokolēšana.
- 3) Projekta **“Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana”** īstenošana: projekta tehniskās specifikācijas sagatavošana; iepirkuma procedūras organizēšana; pakalpojumu un piegāžu līgumu noslēgšana un projekta ieviešana.
- 4) Starptautiskās atomenerģijas aģentūras tehniskās sadarbības VVD RDC nacionālo projektu realizācija; koordinēta Latvijas pārstāvju dalība Starptautiskās atomenerģijas aģentūras un citu starptautisku organizāciju organizētajos apmācību pasākumos.
- 5) LVAFA projektu īstenošana - realizēt 6 LVAFA projektus.
- 6) Nodrošināta Eiropas EJZF projektu “Zvejas kontroles uzlabošana” un “Zvejas kontroles aprīkojuma un inspektoru kvalifikācijas pilnveidošana” 2018. gadā plānoto pasākumu īstenošana.
- 7) Energoefektivitātes projektu īstenošana: VVD Jelgavas RVP un Liepājas RVP ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi.

5.2.6. Inspektoru un ekspertu profesionālā līmeņa pilnveidošana

Mērķis ir darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana, nodrošinot to, ka apmācīts darbinieks, ir efektīvs darbinieks.

Sagaidāmie rezultāti:

- 1) VVD struktūrvienību, inspektoru un ekspertu darbības uzraudzība.
- 2) Veikta darbinieku kompetences paaugstināšana radiācijas drošības jomā, nodrošinot efektīvu pamatpienākumu izpildi.
- 3) Veikta atbalsta rīku izstrāde efektīvai dabas resursu nodokļa administrēšanai.
- 4) Izstrādāts atbalsta rīks dolomīta, kaļķakmens, ģipšakmens derīgo izrakteņu ieguves projektu izvērtēšanai.
- 5) Veikta VVD darbinieku veiktspējas stiprināšana, lai nodrošinātu vienotu pieeju kontroles un atļauju izsniegšanas jautājumos.
- 6) Izstrādāta un ieviesta kārtība zivju tirdzniecības, transporta objektu, noliktavu un ražošanas telpu pārbaudēm, vienotas pieejas un atbilstošas kvalitātes nodrošināšanai šo objektu kontrolē.
- 7) Nodrošināta vienota pieeja nosacījumu izvirzīšanā atkritumu apsaimniekošanas atļaujās būvniecībā radušos un bīstamo atkritumu pārvadāšanai.

5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi

2018. gadā plānots sadarboties, koordinēt, organizēt un turpināt piedalīties šādās aktivitātēs:

- Sadarbība ar Biedrību “Latvijas Vides pārvaldības asociācija” Nacionālā rīcības plāna dzīvnieku glābšanai piesārņojuma gadījumā jūrā un krastā izstrādē.
- Sadarbība ar SAEA ekspertiem.

- Sadarbība ar ASV Atlantijas ziemeļrietumu laboratoriju (Pacific Northwest National Laboratory).